

Höstraps – sortblandning

Av Bengt Nilsson, Svensk Raps AB

Trots det högre utsädespriset ger hybrid-sorten högst ekonomiskt utbyte. En blandning av linjesort och hybrid lyfter avkastningen i förhållande till linjesorten men det ekonomiska utbytet blir lägre än för ren hybrid.

Inledning

Under en följd av år har det lagts ut försök där syftet är att se om det är någon fördel att så en sortblandning med en linjesort och en hybridsort i stället för att så hybriden i renbestånd. Detta är en odlingsteknik som används av en del lantbrukare. Försöksserien startade 2000 och årligen har ett försök skördats i Skåne. I och med 2007 års skörd finns åtta års resultat att jämföra.

Försöksplan

Försöksplanen är enkel och innehåller en linjesort och en hybridsort i renbestånd som jämförs med en utsädesblandning av linjesort och hybridsort. Sorterna som ingått har under åren varierat något. Linjesorten har varit Express 2000–2005 och Carousel 2006–2007 och hybridsorten har varit Artus 2000–2002 och Banjo 2003–2007.

Tidigare har Capitol ingått i renbestånd och som blandning med Express men dessa led har utgått 2006. Utsädesmängden i de olika leden har varit 100 grobara frön/m². I leden med sortblandningen har linjesort och hybrid-sort blandats i förhållandet 50/50 respektive 75/25 grobara frön/m² av respektive sort.

Försöksresultat

Hybridsorten i renbestånd har inte givit högst fröskörd varje år men i medeltal för hela perioden har den lämnat 18 % högre skörd än linjesorten i renbestånd (tabell 1). Sortblandningarna har som väntat högre skörd än linjesorten men lägre än hybridsorten. Eftersom linjesorten har haft mer än 1,5 % högre oljehalt än hybriden jämnar skillnaderna ut sig något och i tabell 1 visas att skillnaderna mellan försöksleden minskat om man beräknar intäkten i kronor per hektar med beaktande av oljehalten. En annan faktor av betydelse är utsädespriset och om detta beaktas minskas skillnaderna ytterligare men hybrid-sorten är fortfarande det högst avkastande alternativet med 10 % högre intäkt än linjesorten och sortblandningarna hamnar mellan de båda renbestånden.

Tabell 1. Sortblandning i höstraps. OS 213, OS 214, 8 försök 2000-2007.

	Fröskörd		Råfett		Intäkt		Intäkt- uts.kostnad	
	kg/ha	Rel.tal	kg/ha	Rel.tal	kr/ha	Rel.tal	kr/ha	Rel.tal
Linjesort	4197	100	1875	100	14311	100	13880	100
Hybrid	4941	118	2128	113	16451	115	15305	110
50% linjes.+ 50% hybrid	4661	111	2017	108	15566	109	14777	106
75% linjes.+ 25% hybrid	4525	108	1984	106	15242	107	14631	105

Linjesort = Carousel (Express) 100 grb. frön/m².

Hybrid = Banjo (Artus) 100 grb. frön/m².

Fröpris 2,25 kr/kg + 1,50 kr oljereglering.

Hybridfrö = 1720 kr/enhet.

Linjesort = 82 kr/kg.